

PLAN MANAGERIAL

DE SUSȚINERE A CANDIDATURII

LA FUNCȚIA DE DIRECTOR AL *DEPARTAMENTULUI DE
PEDAGOGIE, PSIHOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ (DPPAS)*

AL FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI
ASISTENȚĂ SOCIALĂ

A UNIVERSITĂȚII „AUREL VLAICU” DIN ARAD

PROF. UNIV. DR. LAVINIA BETEA

ARAD, IANUARIE 2016

ARGUMENTUL CANDIDATURII

Am decis să candidez la conducerea departamentului care reunește specialitățile științele educației, psihologie și asistență socială din următoarele considerente:

1. **Importanța conferită acestei organizații în procesul și instituțiile învățământului superior.** Legea Educației Naționale definește departamentul ca fiind unitatea academică funcțională, care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau în mai multe domenii de specialitate. Departamentul vizat reunește patru specialități, la nivel licență, master și cursuri post-universitare, impunând asupra lor o viziune integratoare. Experiența dobândită, prin însuși debutul acestor specializări în Arad, mă va ajuta să ating obiectivele vizate de rațiunile înființării departamentelor.

2. **Formația de profesor de psihologie, disciplină federatoare în domeniul științelor socio-umane.** Este atipic, aș spune, ca în structurile de conducere ale unei instituții de învățământ superior să nu existe niciun psiholog. Cu atât mai mult cu cât, în calitate de specialist în resurse umane, rolul său este recunoscut în gestionarea unor situații de criză (de grup sau instituțională), în impulsionearea eficienței, inițiativei și creativității unei organizații.

3. **Dorința de „schimbare”** exprimată de tot mai mulți colegi și studenți în situația de criză, din acest moment, a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. Aradul are potențialul și merită o universitate de stat respectată, poziționată în jumătatea de sus a clasamentului național. Generația mea s-a angajat, în 1989, la o schimbare în bine, a sperat în promovarea competențelor, depolitizarea structurilor profesionale și eliminarea clanurilor din nucleele decizionale. Îmi asum, așadar, obligația morală a contribuției la „schimbare” și ieșirea instituției din criza diagnosticată prin calificativele atribuite în ultima perioadă.

4. **Experiența didactică și în cercetare**, probată prin calitatea de profesor invitat la instituții prestigioase de învățământ superior, autor de publicații apărute la edituri recunoscute CNCSIS dar și cu distribuție națională, originalitatea și noutatea cercetărilor, validate și printr-un premiu al Academiei Române.

În spiritul afirmațiilor anterioare, menționez câteva date din biografia mea profesională:

Experiență didactică

Am fost **cadru didactic și îndrumător al practicii de specialitate** în toate ciclurile de învățământ.

După absolvirea Liceului Pedagogic Arad, am fost repartizată **învățătoare metodistă** la Școala de aplicație a liceului menționat, unde am coordonat și **practica pedagogică** (1976-

1978). Am predat istorie și alte discipline socio-umane la școli gimnaziale și elevi de primă treaptă liceală.

În calitate de **titular**, am susținut **cursuri și seminarii** de psihologie socială și aplicată, psihologia educației, psihologie politică, psihologie organizațională, metode și tehnici de analiză a discursului la facultăți din cadrul Universității de Vest "Vasile Goldiș" Arad (1996-2004), Facultății de Științe Politice a Universității din București (2004-2008), Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Asistență Socială a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad (2008-prezent).

Printre alte sarcini profesionale am avut-o și pe aceea de **coordonator al practicii pedagogice** pentru studenți - în grădinițe și licee economice (1996-2002).

Datorită specializării și cercetărilor în **psihologie socială și psihologie politică – disciplină nouă** în câmpul universitar european, am fost invitată să susțin cursuri la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (2000-2001), Universitatea Timișoara (2002-2003), Universitatea din București (2003-2004), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași (2005-2007), Universitatea din Caen Basse Normandie (2003-2006), Universitatea „Dimitrie Cantemir” din București (2009), Centro Universitario de Ixtlahuaca – Mexic (2010), Academia Națională de Informații București (2012-2015). Am fost solicitată, de asemenea, de către Reseau Thematique sur Representations Sociales et la Communication (Roma) pentru a **coordona, în co-tutelă, cercetări doctorale**.

Experiență managerială

În mediul academic am deținut funcția de **secretar științific** al Facultății de Științe Politice, Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" Arad (2000-2003) și **decan** al aceleiași facultăți (2003-2004). În perioada în care am manageriat respectiva facultate, s-au acreditat, pentru prima dată, în Arad, specializările psihologie, științe politice și administrație publică. În aceeași calitate, am inițiat, în premieră în Arad, mobilitățile „Erasmus” pe baza unui acord între Universitatea din Caen (Franța) și universitatea arădeană.

În consonanță cu dorința de „schimbare”, în sensul democratizării societății românești, am fost mai profund implicată în managementul unor noi instituții și module de presă. Astfel că sunt membru fondator al Societății Ziariștilor din România (1990), am fost membru al colegiului director al cotidianului *Adevărul* și al săptămânalului *Alfa Magazin* din Arad (1990-1993), coordonator de programe al televiziunilor "Terra-Sat" Reșița, Craiova și Turnu-

Severin (1995-1996), șeful secției de istorie recentă din componența ziarelor naționale *Jurnalul Național* (2004 -2011) și *Adevărul* (2011-2013).

Experiență în cercetare și publicistică

Tema dominantă a cercetărilor mele au fost istoria comunismului, „comunismul rezidual” și „schimbarea” în post-comunism din perspectivă teoretică și metodologică psihosociologică.

Rezultatele acestei activități se concretizează în:

- Coordonarea, ca director, a trei proiecte și granturi de cercetare finanțate de Oppen Society Institute – USA (2000-2002), Academia Română (2003-2004), Uniunea Europeană (2011-2012). Am fost, de asemenea, component al unui proiect derulat de Laboratoire Europeen de Psychologie Sociale – Maison des Sciences de l Homme – Paris (2002-2005).

- Am publicat 20 de volume ca autor unic sau coordonator, majoritatea în edituri de prestigiu precum Humanitas, Editura Fundației Culturale Române și Curtea Veche Publishing- București, Polirom – Iași, Cetatea de Scaun-Târgoviște. Dintre acestea, volumul *Lucrețiu Pătrășcanu - moartea unui lider comunist, Studiu de caz* (publicat, la prima ediție, de Humanitas și în următoarele două ediții de Curtea Veche Publishing București) a obținut Premiul Academiei Române (2003).

- Am fondat și am fost redactor șef al revistei *Societal and Political Psychology International Review* (2011-2012) și membru în colectivul redacțional al revistei *Les cahiers de Psychologie Politique* (2004-prezent).

- Am participat la numeroase reuniuni științifice din țară și în străinătate, fiind component al colectivului de organizare al unora dintre acestea.

- Am publicat capitole de cărți de specialitate editate în Germania, Franța și Belgia și sunt co-autorul unei cărți traduse în limba germană.

- Am publicat peste o sută de articole în publicații de specialitate din țară și din străinătate (Franța, Ungaria, Rusia, Chile ș.a).

- Am publicat circa 2 000 de articole în presa tipărită națională și locală și peste o mie pe internet.

•Am avut sute de apariții la posturi de radio și televiziune locală și națională ca invitat în calitate de specialist.

•Sunt scenarist și consultant științific a 22 de filme documentare produse și difuzate de TVR (2013 -2015).

CONTEXTUL SITUAȚIONAL GENERAL

Prezentul proiect managerial este conceput în contextul debutului celui de-al doilea ciclu de patru ani de la înființarea DPPSA. Specializările acestei **organizații** se constituie în vector activ de democratizare, funcționare și modernizare a societății.

În raport cu teoriile de specialitate privind organizațiile, și DPPSA este o construcție socială complexă, ne-naturală și modulabilă. Ea regroupează persoane care muncesc împreună pentru atingerea unui scop comun. Astfel că între componentii organizației se stabilesc relații sociale și psihologice. La modul ideal, interacțiunile și interdependențele dintre componentii organizației, a organizației cu alte grupuri și organizații sunt centrate pe realizarea scopurilor comune.

În raport cu celelalte tipuri de organizații, departamentele universitare pot fi cel mai bine definite în termeni integrativi datorită specializării interne și consensului scopurilor componentilor. Conform autorităților din domeniul psihologiei organizaționale (îi cităm în acest sens pe David Silverman, 1972), tipul dezirabil de organizație prezintă câteva trăsături distinctive. Apar într-un moment dat, ca artefacte conștient stabilite pentru îndeplinirea unor obiective generale determinate în timp, au reguli, linii ierarhice și canale de comunicare clare. Presupun deplasarea în timp a scopurilor, ceea ce face ca obiectivul original al organizației să aibă valoare limitată în explicarea obiectivelor curente și a naturii interacțiunii dintre membri. Ca artefacte, organizațiile se caracterizează printr-o prescriere a relațiilor dintre componente, atât pe orizontală cât și în sens ierarhic. Pentru cei care le coordonează, o mare importanță trebuie acordată schimbărilor planificate în relațiile sociale, a intuirii și cunoașterii „regulilor jocului” pe care organizațiile sunt fondate.

Acestea fiind amintite, menționăm că organizația DPPAS și componentii săi funcționează pe baza următoarelor *documente de referință*:

^ Legea Educației Naționale nr. 1/2011;

^ Carta Universității „Aurel Vlaicu” din Arad;

^ Metodologia de evaluare externă, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a ARACIS;

^ Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior.

Comportamentul organizațional al componentelor DPPAS, la modul individual și global, poate fi evaluat prin:

^ calitatea și performanțele activității didactice și de cercetare;

^ contribuția la viața socială;

^ eficiența strategiilor de management și de comunicare.

ANALIZA SWOT A DEPARTAMENTULUI DE PEDAGOGIE, PSIHOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ (DPPAS)

Punctele tari ale DPPAS

- cadre universitare specializate corespunzător;
- cadre universitare motivate pentru promovare profesională și creșterea prestigiului instituției angajatoare;
- implicare notabilă în activitățile necesare performării universitare;
- acreditarea specializărilor;
- practicieni cu experiență notabilă în învățământ, formări în psihologie și activitățile de asistență socială, capabili să coreleze munca de la catedră cu celelalte experiențe și competențe profesionale;
- relații bune de colaborare în organizație și cu alte organizații de gen din țări vecine;
- publicații proprii de calitate;
- apartenența la o instituție care are deja o tradiție, a cărei continuitate este susținută de întreaga comunitate arădeană.

Punctele slabe ale DPPAS

- un număr mult prea mic de cadre universitare în raport cu sarcinile specializărilor facultății;
- predilecția pentru comportamente formale menite să bifeze standardele de promovare a gradelor universitare;

- lipsa unui spațiu pentru sediul departamentului și a unor spații corespunzătoare pentru cabinetele cadrelor universitare;

- vizibilitatea redusă a specializărilor în spațiul comunitar municipal și național.

Oportunități ale DPPAS

- amenajarea unei biblioteci și a unei săli de lectură pentru studenți;
- posibilități de inițiere a unor proiecte de cercetare de nivel național și internațional;
- realizarea unor protocoale de colaborare permanentă cu universități din țară și din străinătate;
- aderarea la asociații profesionale de prestigiu;
- intensificarea prezenței componentelor departamentului în conducerea unor conferințe internaționale, a unor reviste de specialitate din țară și din străinătate.

Amenințări ale DPPAS

- scăderea calității pregătirii candidaților la specializările facultății și totodată a calității pregătirii absolvenților noștri;

- un tot mai redus volum de muncă în pregătirea lucrărilor de licență și a dizertațiilor de masterat.

- scăderea numărului de studenți și dificultățile legate de piața muncii;

- frecvențele schimbări din legislația privind învățământul și metodologia promovării în mediul universitar;

- creșterea discrepanțelor dintre posibilitățile de participare la reuniuni științifice internaționale și statutul cadrelor universitare din alte țări ale UE, pe de o parte și condițiile din România, pe de altă parte.